

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska Nr. 4.—Telefon w Redakcji i Administr. 448, w Drukarni 338
Redaktor przyjmuje od godz. 12 do 2 popoł. Administracja otwarta od godz. 9 do 5, w niedzielę i święta od g 12 do 1.

PRENUMERATA miesięcznie z odnos. i przesyłką 20 000 mk.
CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr. przed tekstem 1.500 w tekście 2.000 mk.,—za tekstem 800 mk.
W numerach świątecznych o 25% drożej
Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczęd. Nr. 80187.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta)

Ustawa emerytalna w komisji budżetowej.

Po przyjęciu w 3 czytaniu ustawy o uposażeniu sędziów i prokuratorów, komisja budżetowa przystąpiła do rozpatrywania projektu ustawy emerytalnej. Komisja wprowadziła szereg zmian, mianowicie: że funkcjonariusze cywilni, pełniący służbę na terenie Operacyjnym, zrównani są pod względem podwójnego liczenia lat z zawodowymi wojskowymi, służba w czasie niewol będzie zaliczona, studia wyższe będą zaliczane przy emeryturze jako 4 lata i t. d. Wogóle komisja rozpatrzyła 47 artykułów projektu.

Ubezpieczenie na wypadek bezrobocia.

Komisja ochrony pracy wznowiła dziś obrady nad projektem ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Projekt rozkłada ciężary bezrobocia na pracowników, pracodawców i Skarb Państwa, z wyłączeniem samorządów.

Powrót prez. Witos.

Po kilkodniowej nieobecności wczoraj powrócił do Warszawy prezes Rady Ministrów Witos.

Rokowania z przemysłowcami łódzkimi.

Rokowania z przemysłowcami łódzkimi doprowadziły do tego, że przemysłowcy zgodzili się na stosowanie wskaźnika komisji statystycznej. Są wszelkie dane, że strajk w Łodzi zostanie w najbliższych dniach zlikwidowany. Min. Pracy wydelegowało inspektora okręgu łódzkiego do Bielska celem rozstrzygnięcia sporu między robotnikami a przemysłowcami.

Sprawa Kłajpedy.

Statut wolnej strefy Kłajpedy.

PARYŻ, 19.VII. „Petit Journal“ donosi, że specjalna komisja Konferencji Ambasadorów opracowuje statut wolnej strefy Kłajpedy. W statucie przewidzianym jest komitet portowy w składzie przedstawicieli krajów zainteresowanych pod przewodnictwem przedstawiciela Ligi Narodów.

Litwa nie chce uznać praw polskich.

PARYŻ, 19.VII. (Pat). Delegacja litewska na Konferencji Ambasadorów przeciwstawia się uznaniu praw Polski dotyczących tranzytu oraz korzystania z portu Kłajpedzkiego. W kołach zbliżonych do Rady Ambasadorów sądzi się, że w razie gdyby przedstawiciele Litwy zajmowali nadal nieprzejednane stanowisko możliwym będzie iż z końcem bieżącego tygodnia nastąpi w obradach przesilenie.

Autonomia Kłajpedy.

Dnia 7 maja została nadana przez rząd kowieński autonomia dla obszaru kłajpedzkiego bez aprobaty i porozumienia się z państwami zachodnimi. Ostatnio jak donosi „Martin“, rządy sprzymierzone przypomniały ten fakt za pośrednictwem swoich przedstawicieli w Kownie z okazji protestu przeciwko wystąpieniu w Bernie posła litewskiego w sprawie zarządu poczt na terytorjum Kłajpedzkiem. Autonomia Kłajpedy przedstawia się jak następuje: Obwód Kłajpedy przedstawia sobą autonomiczny okręg pod zwierzchnictwem Litwy. Władze Litwy mają swego przedstawiciela w Kłajpedzie w osobie gubernatora, naznaczonego przez prezydenta republiki. Do litewskiej rady ministrów wchodzi minister do spraw kłajpedzkich (bez teki). Sprawy należące do kompetencji kłajpedzkiego okręgu są następujące: 1) sprawy gminne, 2) sprawy kulturalne, 3) oświata, 4) zdrowotność i weterynarja, 5) ubezpieczenia społeczne (ochrona pracy), 6) prawodawstwo robotnicze, 7) miejscowe koleje żelazne, (za wyjątkiem rządowych), 8) wydawanie przepisów co do pobytu cudzoziemców, 9) wydawanie praw z dziedziny prawa cywilnego, prawnego i handlowego, 10) budowa statków, 11) pobieranie podatków pośrednich i bezpośrednich, 12) regulowanie komunikacji wodnej na rzekach Ściśle, Jurze, Mindze i Wyrwisie i kanałach, 13) zarządzanie państwowym dobytkiem, 14) rejestracja statków handlowych okręgu. Wszystkie inne sprawy należą do kompetencji naczelnych władz litewskiej republiki. Wydawanie paszportów należy do władz autonomicznych. Przyjmowanie konsułów dokonywa się przez prezydenta republiki po udzieleniu opinii władz autonomicznych. Ustawodawcza władza okręgu kłajpedzkiego należy do sejmiku, do którego się wybiera jednego posła na 5.000 mieszkańców. Niezależnie od sejmiku wprowadza się też „Gospodarczą Radę Kłajpedzkiego Okręgu“. Izba druga w składzie następującym: prezydent dyrektorjatu, burmistrz m. Kłajpedy, prezes Izby Handlowej, landrat wybrany przez landratów okręgu, prezes Izby Rolniczo-Przemysłowej i prezes Związków Robotniczych. Inicjatywa prawodawcza w jednakowym stopniu przysługuje

ejmowi, Dyrektorjatu i Radzie Gospodarczej. Prezydentowi republiki przysługuje prawo „veta“ w stosunku do uchwał sejmiku w wypadkach specjalnie omówionych. Władza wykonawcza okręgu znajduje się w ręku dyrektorjatu, składającego się z 7-miu członków. Prezesa Dyrektorjatu mianuje prezydent republiki, który sam wybiera członków Dyrektorjatu. Wybory do sejmiku litewskiego przeprowadzają się zgodnie z litewską ordynacją wyborczą. Język litewski, i niemiecki są równoprawno-państwowo. Obywatele kłajpedzcy mają równe z innymi obywatelami Litwy prawa w całym państwie.

Kłajpeda jako port litewski.

Ruch w porcie Kłajpedzkim w r. 1922 a więc podczas protektoratu nad nim Francuzów znacznie się ożywił w porównaniu z rokiem 1921. Ilość statków dosięgła czasów przedwojennych. W roku 1922 do portu wplynęło 709 statków z tonażem, wynoszącym 564.771 mtr. sześć. (około 210.000 ton). wtedy gdy, w roku 1921 wynosił 421.130 mtr. sześć. Stosunkowo dużo wplynęło statków żaglowych (130), do portu przybyło 430 statków towarowych, 28 łodzi motorowych, 171 morskich okrętów. Na pierwszym miejscu stały statki niemieckie, 455 statków z tonażem 311.327 mtr. sześć. następnie norweskie 27 statków z tonażem 56.105 mtr. sześć., francuskie 15 statków z tonażem 54635 mtr. sześć., szwedzkie 40 statków, z ton. 43.689, duńskie 19 statków z ton. 30.751 mtr., wolnego m. Gdańska 24 z ton. 16.518 następnie lotewskie, angielskie, polskie, holenderskie, kłajpedzkie, berlińskie, estońskie, chińskie i litewskie. Przywieziono różne towary: sól, naftę, węgiel, wapno, cukier, zboże, kartofle, spirytus i t. d. odpłynęło z Kłajpedy 704 statki z ton. 574.589 mtr., z których 168 z ton. 152.000 nie naładowane. Około połowy statków odpłynęło naładowanych drzewem, reszta lnem, spirytusem, lniem siemieniem, spirytusem, zbożem. Towary wywiezione skierowywano do portów niemieckich, następnie angielskich, szwedzkich, duńskich. W r. obecnym zmniejszenie ruchu przedstawia się nad wyraz ujemnie: w styczniu zmniejszył się do połowy, w następnych miesiącach, jak n. p. w marcu i tego nawet nie osiągnął.

Widzimy z tego że ruch w porcie Kłajpedzkim po przyłączeniu do Litwy zamiera. Litwa bowiem prócz jaja które stanowią połowę całego eksportu a które obecnie, wskutek niedobrego gatunkowania, mają już coraz mniejszy popyt na rynku zagranicznym, nic prawie na eksport nie ma. Wielkie zaś cło ściągane przez Litwinów i niedokładności w administracji portu zrażają kupców handlujących z Niemcami którzy wołają towary swe wysłać do portów niemieckich. Znaczenie Kłajpedy jako portu wzmogłoby się dopiero w wypadku osiągnięcia łączności ekonomicznej i politycznej całego dorzecza, Niemna stanowiącego łącznie z dorzeczem Wisły zdolną do rozwoju gospodarczą całość.

Kłajpeda przed wojną zbyt wielkiego znaczenia nie miała. Największą rolę odegrały wóz, obróbka i wywóz drzewa, kierowanego głównie do Anglii i portów Holenderskich. Przez Kłajpedę wywożono przed wojną głównie drzewo z całego dorzecza Niemna i części dorzecza Wisły,

wwożono nawozy sztuczne niezbędne dla intensywnej gospodarki rolnej prowadzonej w Prusach Wschodnich. Obecnie Litwa drzewa na eksport nie ma, nawozy sztuczne wskutek zrujnowania gospodarki rolnej przez długi czas nie będą miały zbyt szerokiego zastosowania koszt zaś utrzymania portu, konieczność wprowadzenia nowoczesnej w nim techniki ogromnie utrudnia Litwie jego utrzymanie.

Kłajpeda dostępna dla Polski otworzyłaby sobie całkiem inne konjunktury rozwoju. Stanowiąc naturalne ujście na morze całego systemu Niemna (878 klm. długości), połączonego kanałem Oginskiego z systemem Dniepru za pośrednictwem którego Polska prowadzić będzie mogła handel z Rosją, oraz kanałem augustowskim, systemem Wisły. Najważniejszym z dopływów Niemna pod względem komunikacyjnym, jest Wilja (640 klm.) przepływająca przez bardziej zalesione od Litwy kowieńskiej obszary.

Deleka odległość od Gdańska i nadwyzczaj utrudniona komunikacja z Libawą i Rygą (przez Dwińsk, miast przez Szawie i Możejki), przez które to miasta ziemie Wschodnie otrzymywały przed wojną narzędzia rolnicze, nawozy sztuczne i t. d. wywoziły zaś zboże, len, masło i t. d.

Uchwała Wileńskiej Rady Miejskiej w sprawie Kłajpedy.

Rada miejska na posiedzeniu w dn. 19 ym b. m. jednomyślnie powzięła następującą uchwałę, którą postanowiła przesłać Prezydentowi Ministrów i Ministrowi Spraw Zagranicznych.

Wobec tego, że Kłajpeda jest kluczem do morza dla całego dorzecza Niemna i połączonej z nim kanałem Prypeci — a więc wylotem dróg spławnych dla obszarów wschodnich Rzeczypospolitej przenoszących 3-krotnie obszar Litwy, wobec tego, że od wolności żeglugi na Niemnie i dostępu przez Niemen do morza zależy gospodarczy rozwój i przyszłość całej wschodniej połaci Ziemi Rzeczypospolitej, w szczególności zaś rozkwit gospodarczy Wilna — Rada Miejska Wileńska z powodu rozstrzygnięcia się obecnie sprawy Kłajpedy w Paryżu zwraca się do Panów Prezesa Rady Ministrów i Ministra Spraw Zagranicznych w nadziei, że Rząd Polski nie omieszką uczynić wszystkiego co by dało możliwość uzyskania trwałych gwarancji, że port ten będzie w rzeczywistości spełniał swe zadanie w stosunku do Ziemi Wschodnich Rzeczypospolitej, niezależnie od tych czy innych nastrojów sfer rządzących kowieńskich. Zwracamy również uwagę, że zarówno kraj, jak i Wilno ponoszą dotkliwie straty ekonomiczne z powodu zamknięcia przez Litwę wolnej żeglugi na Niemnie.

Związek Ludowo-Narod. KOMUNIKAT

Rozkład zebrań kół dzielnicowych Zw. Lud.-Nar. m. Wilna.

Koło dz. „Antokol“ w niedzielę, dn. 22 lipca r. b. o godz. 12 i pół po poł. w lokalu Domu Ludowego przy ul. Antokolskiej pod Nr. 44.

Koło dz. „Nowy Świat“ we czwartek, dn. 26 lipca r. b. o g. 7 wiecz. w lokalu Domu Ludowego ul. Nowa Aleja 2.

Wrogie machinacje.

Od dawna znany i ustalony jest szablon, przy pomocy którego międzynarodowi mąciciele spokoju starają się podkopać pod fundamenty prawa i porządku na których opiera się państwo.

Szablon polega na tem, iż przede wszystkim stara się wywołać brak produktów pierwszej potrzeby i wyśrubować na nie ceny co z konieczności wywołuje pewne zrozumiałe zresztą niezadowolenie warstw pracujących, strajki na razie ekonomiczne. Przez ustawiczne podniecenie apetytów niedopuszczanie do porozumienia i ugody skierowuje się całą akcją na tory polityczne, a stąd już jeden krok tylko do demonstracji i ofiar krwawych.

Było rzeczą do przewidzenia, iż z chwilą gdy na czele państwa polskiego stanie rząd narodowy, rząd naprawy i odrodzenia - wszystkie żywioły nam wrogie, którym odrodzenie takie i wzmocnienie się państwa naszego jest nie na rękę, skupią się i wyteją siły w celu wywołania za każdą cenę zaburzeń i obalenia w ten sposób rządu. Wrogów mamy dużo zewnętrznych i wewnętrznych: Niemców, Bolszewików, Mocarstwo Anonj-mowe oraz posłusznych ich skinieniu wewnętrznych: komunistów, socjalistów i Wyzwolenie.

Rozpoczęło się od obniżania waluty naszej i masowego skupywania i magazynowania przez żydowskich hurtowników produktów spożywczych co z konieczności wywołać musiało nową falę drożyzny, a co zatem idzie żądania nowych podwyżek płacy ze strony warstw robotniczych. W zasadzie żądanie takie może być całkiem słuszne, tylko że tu jak wszędzie może być zachowana pewna miara i porządek.

Rząd, gdy mu braknie pieniędzy, posługuje się maszyną drukarską, co zresztą jest środkiem bardzo obosiecznym, gdyż w miarę inflacji, t. j. zwiększenia ilości pieniędzy papierowych, obniża się ich wartość.

Fabrykanci jednak i tego środka — t. j. maszyny do wypuszczania pieniędzy — nie posiadają, muszą więc rozchódz przychodem godzi. Każde podwyższenie płacy robotniczej z konieczności musiałoby pociągnąć za sobą podniesienie cen na produkty, które wyrabia fabryka — co znowu nie zawsze jest możliwe ze względu na konkurencję zagraniczną. A konkurencja ta jest bardzo niebezpieczna, zwłaszcza Niemiec, które mając niższą jeszcze od nas walutę, zadawalniają się mniejszym, produkują znacznie taniej. Doszło więc do tego iż mimo cła i transportu gwóźdź niemiecki jest tańszym od polskiego, to samo dotyczy innych wyrobów metalowych, zwłaszcza maszyn i narzędzi rolniczych, a także wyrobów tkackich i innych.

Gdyby istniała możność spokojnie przelożyć robotnikowi: co wolicie, czy na pewien czas zadowolnić się mniejszym zarobkiem ograniczyć swe potrzeby — czy też doprowadzić do zamknięcia fabryk — niewątpliwie znaczna większość wybrałaby to pierwsze. Lecz zadaniem naszych agentów wywrotowych, rozporządzających znacznymi funduszami zagranicznymi jest właśnie niedopuszczenie do podobnego porozumienia.

To było właśnie podłożem ostatnich pożalowania godnych zająć w Łodzi i Częstochowie. Zasadniczo nikt nie odmawiał robotnikom podwyżki. Chodziło tylko o uzgodnienie wymagań robotników z położeniem fabrykantów, by tych ostatnich nie zmusić do zamknięcia zakładów.

Jakoż większa część robotników uznała słuszność tego i przeciwna była strajkowi, część tylko mniejsza dała się opętać przez agentów komunistycznych, którzy całkowicie w swe ręce wzięli kierownictwo nad otumanionym tłumem i popchnęli go do nierozsądnej, niepatriotycznej i bezcelowej demonstracji.

Na podkreślenie zasługuje niestychanie spokojne i pełne umiarkowania, ba nawet poświęcenia zachowanie się policji, o czym świadczy chociażby ta okoliczność, iż w Łodzi i Częstochowie ranionych zostało 25 policjantów, podczas gdy z tłumy odniosło rany zaledwo kilka osób, przy czem niestety jedna przypląciła życiem.

Tu nasuwa się nam pewne porównanie. Gdy przed rokiem (2 lipca) w Wilnie, policja, strzelając do bezbronnego tłumy, złączającego do kościoła na nieszpory, zamordowała dwie niewinne ofiary — posłowie z PPS i Wyzwolenia pp. Bagiński i Chomiński, przystąpiła dla zbadania sprawy przez komisję sejmową, z całą energią bronili policji, składając winę na „motłoch uliczny“ (jak wyrażali się ci „obroncy ludu“), który rzekomo wywołał to zajście. Ale wtedy chodziło o niedopuszczenie do wiecu anty-żydowskiego — więc panowie socjaliści oczywiście całkowicie byli po stronie władzy, która zakazała wiec i policji, żałując tylko, że zamiast dwóch ofiar, nie położono dwudziestu.

Dziś, gdy w Łodzi, policja ostrzeżliwana z okien przez komunistów, przez wrogów państwa i narodu, we własnej obronie zmuszona była użyć broni, gdy skutkiem tego jedna padła ofiara, pisma lewicowe podnoszą lament w niebogłose, bo dziś chodzi o obalenie rządu niemiłego żydom. Jesteśmy przekonani, iż społeczeństwo nasze nie da się wyprowadzić z równowagi przez płatnych krzykaczy, a rząd kierując się dotychczasowym umiarkowaniem lecz zarazem i stanowczością, rychło potrafi postawić tamę wrogiej, z zagranicy prowadzonej agitacji.

Rozumiemy iż wszelkie środki policyjne, niezbędne w tej chwili są w gruncie tylko paljatywami, że spokój prawdziwy i trwały nastąpi wtedy, gdy poprawią się warunki ekonomiczne, ustali si waluta.

Ten cel właśnie wytknął sobie rząd i do niego zdąży wytrwale. Nie można jednak wymagać, aby rząd ten w ciągu pięciu tygodni naprawił to, co poprzednie, socjalistyczne rządy psuły świadomie i celowo w ciągu bez mała pięciu lat. Zamiast więc utrudniać zadanie obecnemu rządowi narodowemu, należy z nim współdziałać wszelkimi siłami, przede wszystkim zaś zachowując spokój i utrzymując normalny tryb pracy powszedniej, na której opiera się życie i dobrobyt narodu, podobnie jak życie jednostki zależy jest od normalnej funkcji serca i innych narządów.

J. O.

była rozpatrywana na posiedzeniu Komisji Urządzeń Technicznych w dn. 16 lipca r. b., która biorąc pod uwagę brak lokomocji w Wilnie, uznała za konieczne przyjąć ofertę Bibersztej-na-Kazimirskiego z tem warunkiem, iż kontrahent powinien uruchomić tyle autobusów ile potrzeba, aby na dwóch głównych liniach kursowało stale nie mniej niż 8 wozów. O ile p. Kazimirski zechce latem przedłużyć główne linie: z jednej strony do Werek, zaś z drugiej do Pośpieszki, musi uruchomić na każdej linii dodatkowy autobus.

Takiż dodatkowy autobus jest niezbędny i dla bocznej linii Zawalna—Zakret.

Jazda na każdej głównej linii dzieli się na 2 kursy, z przystankiem koło domu Jabłkowskich. Za każdy kurs może być pobierana opłata odpowiadająca 30 groszom polskim.

Projekt przyjęto jednolśnie, z upoważnieniem Magistratu do zawarcia odpowiedniej umowy. W sprawie podatku od nieruchomości miejskich, który ma być pobierany w wysokości 30 proc. dochodu netto, nikt z radnych głosu nie zabierał.

Po uchwaleniu projektu o pobieraniu podatku od budynków w obrębie wielkiego m. Wilna, na akcję przeciwpożarową, który będzie wynosił 25 proc. składki ogniowej wnoszonej do Polskiej Dyrekcji Wzajemnych Ubezpieczeń, oraz kilku drobnych spraw, posiedzenie zamknięto.

(b)

Życie Grodna.

Z Seminarjów Nauczycielskich.

Grodno posiada dwa seminarja nauczycielskie — męskie i żeńskie. Seminarjum męskie istnieje tylko rok jeden, gdy żeńskie zaś już się zbliża do wydania pierwszego zastępu nauczycielskiego. Jak jeden tak i drugi zakład stoi na wysokości swego zadania. W dodatku trzeba zaznaczyć, że młodzież niezamożna korzysta z internatów i zapomóg rządowych. To też zrozumiałą jest rzeczą, że napływ kandydatów do stanu nauczycielskiego jest znaczny. Tylko, jak w tym roku, przychodzi do seminarjum „materiał“ bardzo surowy i całkowicie nieprzygotowany. Dowodem tego są czwecowe egzaminy wstępne. W jednym i drugim seminarjum nieznaczna tylko część kandydatów wytrzymała próbę egzaminów. W męskim np. seminarjum na kurs wstępny zgłoszono 12 podań, przyjęto zaś 7 kandydatów, na kurs pierwszy składało 17, przyjęto bez zastrzeżeń 2, z zastrzeżeniem 1 i z dodatkowymi egzaminami 5.

Z tego widać, że jeszcze są wolne miejsca w seminarjach grodzieńskich. Egzaminy wstępne odbędą się po raz drugi w sierpniu (29, 30 i 31) w męskim i żeńskim seminarjach. Podania należy składać zawczasu. Kto dba o oświatę, powinien przyczynić się, by do seminarjów przychodzili najlepsi uczniowie i uczennice.

Kursy nauczycielskie.

Na początku lipca rozpoczęły się w Grodnie 2 kursy nauczycielskie: śpiewu i z gimnastyki. Przed kilku dniami odwiedził kurs śpiewu. Na sali było 16 osób i profesor. Kieruje kursem i wyklada śpiew p. Kmielew-

ski profesor seminarjum z Białegostoku. Prócz teorii p. profesor przeprowadza ćwiczenia praktyczne.

W owym dniu ćwiczenie: „Mój dzwonniku... bim... bom...“ (naśladownictwo dzwonów kościelnych) wypadło znakomicie, pomimo niejednolitego przygotowania nauczycielstwa. P. Kmielewski jest zdania, że śpiew w szkole powszechnej trzeba traktować jako specjalność już od klas pierwszych i powierzać tylko siłom fachowym. Zupełnie słuszne zdanie, zasługujące na uwzględnienie w miarę możliwości przy obsadzie stanowisk nauczycielskich w nowym roku szkolnym.

Życie ekonomiczne.

Zmiana taryfy kolejowej.

WARSZAWA, 19.7. (PAT), Ministerstwo kolei żelaznych uznało za niezbędne przystosowanie poziomu taryf do spadku waluty i wzrostu cen określono zatem normę koniecznego wyrównania na 100 proc. dla taryf towarowych na 33 proc. dla taryf osobowych. Uczyniono cały szereg odstępstw od tej podwyżki, koniecznych ze względów gospodarczych. Nowa taryfa wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia.

Podatek przemysłowy.

W przepisach wykonawczych do ustawy z dnia 14 V 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego podane są ważne wyjaśnienia do art 3 tej ustawy zawierającego wykaz jednostek zwolnionych od podatku, a mianowicie: od podatku zwolnione są państwowe koleje żelazne wraz z urządzeniami i przedsiębiorstwami związanymi z budową lub eksploatacją tych kolei. Natomiast podlegały podatkowi utrzymywane również przez towarzystwa prywatne jak przez związki samorządne koleje żelazne z trakcją parową, elektryczną lub konną, w tej liczbie koleje miejskie i podmiejskie oraz tramwaje. Do przedsiębiorstw użyteczności publicznej zwolnionych od podatku zalicza się: wodociągi i kanalizacje, szpitale, laboratoria do badania produktów, zakłady dezynfekcyjne, łaźnie, kąpieliska i rzeźnie. Natomiast podlegają opodatkowaniu wszelkie inne prowadzone przez związki samorządowe przedsiębiorstwa o charakterze zbrojkowym jak np. hurtownie, piekarnie, jako też nie służące wyłącznie na potrzeby związków samorządnych: cegielnie, kamieniołomy i t. p.

Od podatku przemysłowego zwalnia ustawa przemysł ludowy, wykonywany zarówno przez mieszkańców wsi i miast, pod warunkiem jednak iż jest on wykonywany ubocznie przy innym zajęciu lub zawodzie stałym, względnie tylko w pewnych porach roku. Wolne od podatku będzie np. garncarstwo lub szewstwo, uprawiane przez mieszkańców wsi w chwilach wolnych od zajęć, wyrób prostych zabawek z drzewa, prowadzony w chwilach wolnych od zajęć przez stolarza zamieszkałego w mieście i stale zatrudnionego w rubryce i t. p. Od podatku zwolnieni są również rybacy, posiadający gospodarstwo rolne, względnie domostwa we wsiach nadbrzeżnych, którzy sezonowo trudnią się połowem ryb (A.w.)

Posiedzenie Rady Miejskiej.

Na posiedzeniu Rady Miejskiej dn. 19 lipca przed rozpoczęciem obrad jednogłośnie uchwalono nagły wniosek Magistratu w sprawie Klajpedy.

Tekst uchwały podajemy na innym miejscu dzisiejszego numeru.

Pozatem rozpatrzono sprawę budynku na rynku Snipskim, zbudowanego podczas niemieckiej okupacji. Magistrat nabył to zabudowanie od Dematu. Budynek ten stał jednak do tego czasu bez użytku.

Rada Miejska większością głosów postanowiła wydzierżawić go p. F. Wier-

cińskiemu na 6 lat, za opłatą 100 złotych polskich rocznie, pod skład narzędzi rolniczych.

Sprawę ustalenia taksy na pokoje w hotelach etc. przekazano Magistratowi.

Dłużej obradowano nad projektem zorganizowania prawidłowego ruchu autobusowego na niektórych ulicach m. Wilna.

Według złożonej Magistratowi oferty przez p. Bibersztejna-Kazimirskiego, prawidłowy ruch autobusowy ma być wprowadzony na dwóch głównych liniach: między dworcem kolejowym, a kalwaryjskim rynkiem i między Mostem Zwierzynieckim, a Szpitalem na Antokolu. Sprawa ta

Sytuacja strajkowa.

ŁODŹ, 19-VII. (PAT) Oficjalny komunikat o przebiegu dzisiejszej sytuacji strajkowej. O godz. 11 rano zgromadził się Górny Rynku tłum siedmiotysięczny oczekując zapowiedzianego przez posłów P. P. S. wiecu. Jednocześnie odbywała się konferencja u p. wojewody. O godz. 12 przybyli delegaci Związku Klasowego i oznajmił, że wiecu nie będzie z powodu nieprzybycia posłów. Delegaci wezwali do udania się na Wodny Rynek, gdzie odbyć się ma drugi wiec. Tłum podniecony oczekiwaniem obrzucił obelgami delegatów, przyczem część tłumy rozeszła się, część zaś, w liczbie czterech tysięcy osób zamierzała udać się pod gmach województwa. Policja konna i piesza przeciwstawiała się temu;

posypały się kamienie, z górnych pięter okolicznych domów padły do tłumy strzały. Tłum wyparto; przeprowadzono następnie rewizję i aresztowano kilkunastu podejrzanych lokatorów i około dwudziestu osób za rzucanie kamieni. O godz. 1-ej zajście zostało zlikwidowane. O godz. 2-ej odbył się na Wodnym Rynku wiec z uczestnictwem około 1500 osób. Przebieg wiecu spokojny. Przemawiał pos. Waszkiewicz (N.P.R.). Do godz. 18-ej w mieście panował spokój. Krąży patrol policji. O godz. 18-ej tłum trzytysięczny zebrał się na Rynku Bałuckim i do godz. 20 oczekiwał przybycia posłów. Przybyli poseł Waszkiewicz i przedstawiciel Związku Pracy, którzy zorganizowali wiec.

Konjunktury Gospodarcze Litwy Kowieńskiej.

(Komunikat Wileńskiego Biura Informac.)

II.

Całokształt polityki ekonomicznej rządu litewskiego od samego powstania Litwy Kowieńskiej wykazuje cały szereg kardynalnych błędów. W latach 1919, 1920, 1921 i 1922 kiedy Litwa posiadała jeszcze walutę niemiecką 37 proc. eksportu litewskiego pochłaniały Niemcy. Oczywiście te ostatnie robiły na tem doskonały interes, gdyż drukowały ogromną ilość ostów, nawodniały niemi Litwę i wzamian otrzymywały realne wartości w postaci lasów, zboża i innych produktów rolnictwa. Rząd litewski nie zdawał sobie sprawy z tego, iż powyższą drogą prowadził do zubożenia kraju, owszem starał się aby bilans handlowy kraju był czynny i przedstawiciele ich jak Galwafauskas i inni z dumą opowiadali każdemu, iż jedynie Litwa ze wszystkich krajów bałtyckich posiada bilans handlowy czynny.

Był to jednak kardynalny błąd. Utrzymywanie czynnego bilansu w kraju nie posiadającym waluty własnej, a korzystającego z obcej waluty ulegającej ponadto ciąglej niższe było szkodliwym. Rząd Kowieński powinien był starać się o to, aby właśnie bilans handlowy był bierny, aby nie tylko napływające do kraju marki niemieckie i osty były w tej chwili używane na zakup w tych samych Niemczech realnych wartości w postaci maszyn, sztucznych nawozów, zarodkowego inwentarza, materiałów budowlanych i innych, ale powinien był ponadto starać się pobudzać ludność, aby ogromne ilości ostów zaszczędzonych przez nią w czasie okupacji niemieckiej użyła na cele inwestycyjne w celu podniesienia gospodarstwa rolnego, albo chociażby na kupno ziemi wewnątrz kraju. Ale rząd tego nie zrobił, a nawet kupno ziemi z wolnej ręki zupełnie zahamował. I gdy w połowie 1922 roku marka niemiecka uległa katastrofalnej zniżce ludność Litwy, w rękach której skoncentrowało się przeszło 20 miliardów marek niemieckich, straciła wszystko do cna.

Obecnie zaś po wprowadzeniu waluty mamy wręcz odwrotny stosunek. Co prawda cyfry ogłoszone za styczeń i luty 1923 r. wykazują równowagę bilansu handlowego, lecz trzeba przyjąć pod uwagę, iż są to miesiące likwidacji produkcji rolnej w ciągu których eksport osiąga maksymalne rozmiary natomiast z wszelką pewnością można twierdzić, iż miesiące letnie wykazują bilans handlowy bierny. Obecna konjunktura na eksport lasów jest zła z powodu konkurencji — Polski i Rosji; zboże jest z powodu wprowadzenia wysokiej waluty za drogie dla Niemiec, a zbyt złego gatunku dla potrzeb rynku angielskiego; na lnie litewski, z tych samych powodów już w 1920 r. ogromnie sparzył się „Metall and Chemical Bank”, i niema zamiaru ponawiać prób w tym kierunku; produktów nabiałowych z powodów przytoczonych wyżej wyraża się mało; wytworów przemysłu na eksport niema żadnych pozostają tylko jaja, których wywóz stanowił w roku ubiegłym 30 proc. ogólnego wywozu Litwy oraz stosunkowo nieznaczna ilość peluszek poszukiwanej w Anglii, siemienia lnianego. — Konjunktury więc bilansu handlowego w roku bieżącym są złe.

Bilans płatniczy musi być czynny, bo niema źródeł na pokrycie deficytu. Osiąga się jego wyrównanie przez naciągnięcie struny podatkowej do rozmiarów niemożliwych, oraz przez oszczędności zaprowadzane expromtu w wydatkach jak to — zmniejszenie etatów i t. p. Ponadto wynajdują się inne źródła dochodu, jak na przykład wysokie kary administracyjne, oraz ponowne ściąganie już zapłaconych podatków. — Taką p. n. w maju r. b. wszystkie firmy handlowe i przemysłowe otrzymały wezwanie do zapłacenia ponownego w litach podatku za drugie półrocze 1922 roku, które w swoim czasie, przed wprowadzeniem waluty, były już zapłacone w ostach, — sumy te są bardzo nieraz duże,

dochodzące do kilkunastu i kilkadziesiąt tysięcy litów. Gospodarka rolna również jest obciążona wysokimi podatkami. W roku bież. za hektar ziemi II klasy podatek wynosił 12 litów — 1,2 dolara, czyli przez dwa razy więcej jak przed wojną.

Reforma walutowa i brak kredytu. W wykonaniu reformy walutowej rząd popełnił również kardynalne błędy, które nadzwyczaj niekorzystnie się odbiły na ogólnym stanie ekonomicznym kraju.

a) Jednostka walutowa została przyjęta o zbyt wysokiej wartości. Małe państewko jak Litwa wcisnęła pomiędzy trzy duże organizmy państwowe jak Polska, Niemcy i Rosja, posiadające bardzo niską walutę, nie mogło marzyć o niezależnieniu swego życia ekonomicznego od otaczających je sąsiadów. Tymczasem wprowadzając wysoką walutę odgrodziło się od takowych w dziedzinie eksportu murem chińskim, natomiast uczyniło tenże eksport prawie niemożliwym do kraju o wysokiej walucie z powodu zbyt wygórowanych żądań rynków zachodnich co do jakości towarów, którym żadość uczynić Litwa nie jest w stanie.

b) Reforma walutowa została dokonana zbyt późno, naraziła ludność na miliardowe straty i zubożyła kraj. Poza tem cała polityka rządu w czasie zmiany ostów na lity prowadziła do obdzierania tejże ludności za pomocą ustalenia kursu lita nieraz o 30 proc. wyższego od bieżącego kursu dolara, oraz przez zaprzestanie przyjmowania ostów w listopadzie 1922 roku w kasach rządowych wbrew prawu, które głosiło, że osty będą przyjmowane do 1.1—1923 r.

c) Dotkliwy brak gotówki. W chwili obecnej litów wypuszczono okrągło 50 milionów przy pokryciu w złocie i walucie — stałej (dolary) w sumie 54 milionów. Na jednego mieszkańca więc Litwy wypadnie okrągło 22 lity. Budżet zaś państwowy w roku 1923 wynosi 250 milionów litów, czyli pięciokrotnie przewyższa ilość litów wypuszczonych. W kraju więc odczuwa się nadzwyczaj dotkliwy brak gotówki, który hamuje handel i przemysł. Można było temu zaradzić przez zwiększenie obrotu kredytowego w postaci czeków, weksli i t. d., lecz na Litwie kredyt jest uniemożliwiony z powodu niepraworządności całego ustroju państwa, pozatem jest on zbyt drogi (minimum 25 proc. rocznie przy tak wysokiej walucie). Tutaj nadmienić wypada, że rząd kowieński oddawna już stara się o uzyskanie kredytów dla państwa litewskiego, rzekomo na inwestycje kolejowe lecz dotychczas bezskutecznie. W tym celu niedawno delegowano kowieńskiego burmistrza Wilejszysa do Anglii, który otrzymał odpowiedź od tamtejszych miarodajnych sfer finansowych, iż miast Kownu gotowe są udzielić kredytu na uporządkowanie gospodarki miejskiej, dla państwa litewskiego zaś jest to wykluczone. Powyższą odpowiedź sfer finansowych angielskich referował w Komisji miejskiej p. Wilejszys.

Ogólny stan ekonomiczny i finansowy Litwy Kowieńskiej jest bezwarunkowo b. ciężki. Katastrofa ekonomiczna jednak w najbliższej przyszłości prawdopodobnie nie nastąpi jeszcze, gdyż okres powolnego konania gospodarczego może się jednak przeciagnąć dosyć długo. Olbrzymią poprawę stanu finansowego państwa mogłaby spowodować demobilizacja armii, która obecnie pochłania 60 proc. budżetu państwowego. Poza tem pozostałaby jeszcze inflacja, której się jednak rząd uporczywie wystrzega.

TARGI WSCHODNIE
we LWOŹE, od 5 do 17 września.

Listę zgłoszeń wystawców zamyka się 31 lipca r. b.

Zgłoszenia i informacje:

Warszawa: Tow. Akc. „Reklama Polska”
Jasna 10.

Ekspozytura T. W. Marszałkowska 33.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

Urzędowe.

— Niniejszem Komisarjat Rządu na m. Wilno podaje do ogólnej wiadomości, iż wszyscy popisowi 1902 r., którzy nie stawili się do przeglądu w terminie głównym z jakichkolwiek bądź powodów, jak również wszyscy szeregowi rezerwy 1895 r., którzy nie posiadają książeczek wojskowych, winni się zgłosić do P. K. U. Wilno (Jakóba Jasińskiego 12) o godz. 8-ej rano w porządku następującym: byłe Komisarjaty Policji I w dn. 21 b. m. II i IV w dn. 23 b. m. III i V w dn. 24 b. m. VII i VIII w dn. 25 b. m. VI, IX i X w dn. 26 b. m.

— Kogo obowiązuje podatek dochodowy. W myśl ostatecznego ustawy o państwowym podatku dochodowym podatek ten opłacają: 1) osoby fizyczne mające na obszarze Rzeczypospolitej miejsce zamieszkania lub przebywające na tym obszarze dłużej niż rok, 2) osoby fizyczne bez względu na ich miejsce zamieszkania i pobytu o ile na obszarze państwa posiadają nieruchomości, wierzytelności zhipotekowane na nieruchomościach, majątki przywiązane do tego obszaru fideikomisem lub innemi przepisami prawnymi, b) wykonują przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe lub są współnikami przedsiębiorstw, przyczem posiadania akcji in udziałów i podobnych papierów wartościowych nie należy uważać za udział w przedsiębiorstwie, c) pobierają dochody w postaci wynagrodzenia procentowego (tamtom), d) pobierają płacę lub emeryturę z funduszy państwa, związków komunalnych oraz innych tego rodzaju funduszy publicznych, — tylko od dochodu z tych źródeł. 3) osoby fizyczne, nie mające miejsca zamieszkania na obszarze Rzeczypospolitej lecz przebywające na tym obszarze chociażby mniej niż rok dla zarobku lub w celach przemysłowych czy handlowych, od dochodu osiągniętego w tymże okresie na wspomnianym obszarze, 4) spadki wakujące (nieobjęte), 5) osoby prawne: a) których zarząd znajduje się na obszarze Rzeczypospolitej, od całego dochodu, b) inne od dochodu osiągniętego na obszarze Rzeczypospolitej ze źródeł wymienionych w ustępie 2 punktu a i b. Opodatkowaniu podlegają wymienione wyżej osoby fizyczne, spadki wakujące i osoby prawne, których dochód roczny przekracza 2 miliony mk. (A. W.)

Odczyty.

— W Tow. Rozwój Trocka 11—1 piętro odbędzie się w dn. 23 lipca na zwykłym poniedziałkowym zebraniu odczyt prof. Prosyńskiego p. t. „O znaczeniu okultyzmu”. Początek o g. 7 w. Wstęp wolny dla członków i gości wprowadzonych.

Zebrania.

— Zjazd kupców prowincjonalnych. W niedzielę 22 b. m. o g. 10 w lokalu T-wa Rozwój (Trocka 11) ma się odbyć zjazd polskich kupców prowincjonalnych. Na porządku dziennym szereg doniosłych spraw.

Teatr, muzyka i sztuka.

— Teatr Polski (Lutnia) „Djabel” Molnara ukaże się dziś po raz piąty. Doskonale ta sztuka skupia uwagę widzów od początku do końca a mistrzowski „kronkowy” dialog z p. Wł. Lenczewskim i p. Bohdańską daje artystom pole do popisu.

— Teatr Letni (w ogrodzie po-Bernardyńskim). Dziś po raz 3-ci owacyjnie przyjmowana operetka Kalmana „Księżniczka Czardasza” (Sylwa), która dzięki doskonałej grze artystów zdobyła sobie należne uznanie. Rolą Boniego wykona król amantów operetkowych p. Józef Redo, który tę rolę gra wprost po mistrzowsku. Rolę tytułową Sylwy gra p. Janina Szymulska.

Wypadki.

— Dnia 18 b. m. do szpitala św. Jakóba dostarczono z Dukułt posterunkowego Jana Lewandowskiego, z raną postrzałową w lewą nogę. (b)
— Józefa Jakowiewa (Rosa 19) zameldowała o zaginięciu wnuka Jerzego Jakowiewa lat 14, który dnia 14 lipca wyszedł z domu i dotąd nie wrócił. (b)

Kronika policyjna.

— Trup na torze kolejowym. Przez kilku dniami donosiliśmy o znalezieniu trupa z odciętą głową na torze kolejowym koło stacji Mołodeczna. Dochodzenie ustaliło, iż człowiek ten był stałym pracownikiem kolejowym Paweł Szacier, który został zamordowany i podłożony pod pociąg nocny w celu zatarcia śladów. (b)

Pierwsza odpowiedź.

Jak dowiadujemy się, w odpowiedzi na nasz artykuł w sprawie nieporządków w Wileńskim Urzędzie Ziemi, wiceprezes tego ostatniego p. Węckowicz, zastępujący obecnie nieobecnego prezesa, po długich naradach z p. Majewskim (którego wymienialiśmy jako sprawcę zamętu) zwołał naczelników wydziałów, którym zapowiedział, że odtąd nie wolno będzie urzędnikom urzędu zaznajamiać interesantów ze stanem i przebiegiem spraw, bo w ten sposób dostają się niepożądane (z punktu widzenia Węckowicza i Majewskiego) wiadomości do prasy, wobec czego wszelkich informacji będą nadal udzielać jedynie prezes i naczelnicy wydziałów. Z kolei naczelnicy wydziałów zakomunikowali powyższą decyzję swoim urzędnikom. Ze swej strony zapewnić możemy pp. Węckowicza i Majewskiego, że zarządzenie ich jest nieco spóźnione, bo wszystko, co uważaliśmy za niezbędne wiedzieć, już wiemy, a w razie sprawy sądowej, niezbędne dokumenty wyda nam sam p. Węckowicz, jeżeli do tego czasu pozostanie na zajmowanym stanowisku.

Konferencja posła Chądzyńskiego z polskim kupiectwem w Wilnie.

Dziś rano przybywa do Wilna poseł K. Chądzyński, przedstawiciel kupców Polaków m. Łodzi.

W związku z powyższem przyjazdem ma się odbyć dziś o g. 7-ej w. w lokalu redakcji Dziennika Wileńskiego (Dominikańska 4) konferencja kupców Polaków m. Wilna.

Wstęp tylko za zaproszeniami względnie za rekomendacją osób zaproszonych.

Wiadomości telegraficzne

Konferencja parlamentarna.

WARSZAWA, 19.7. (Pat.). Wszystkie grupy parlamentarne polskie otrzymały zaproszenie na dwudziestopierwszą konferencję parlamentarną się odbyć mającą 15, 16 i 17 sierpnia w Kopenhadze.

Zaprzeczenie bywa — potwierdź niem.

BERLIN, 19.7. (Pat.). Biuro Wolaf półrządowo demontuje wiadomość „Tems'a” o rzekomym zawarciu tajnego układu niemiecko-litewskiego oraz konwencji militarnej.

Proces gabin. Stambulińskiego.

SOFJA, 19.7. (Pat.). Rozpoczął się tu proces członków gabinetu Stambulińskiego.

INTERNAT

Dyrekcja gimnazjum męskiego Wł. Giżyckiego postanowiła na życzenie rodziców otworzyć internat na 40 uczniów.

Gimnazjum mieści się w kilkadziesiąt kilometrów, starym parku. Wolnych jest jeszcze 14 miejsc. Udział każdego z kandydatów wynosi 400 złp. Zgłoszenie przyjmuje do dnia 25 lipca kancelaria gimnazjum Warszawa, ul. Puławska 113, park Wierzbowo. Dla osobistego porozumienia się dojazd tramwajem Nr 19 i 1.

J. BULHAK, ART. FOTOGRAF
Jagiellońska 8.
Pracownia portretów i przezrocz.
Widoki Wilna i całej Polski

Z Białegostoku.

Złot Sokołów w Białymstoku.

W ubiegłą niedzielę odbył się w Białymstoku Okręgowy Złot Sokołów. Na złot przybyły gniazda z Grodna i Sokółki, oraz goście z Warszawy w malowniczych strojach sokolskich. Pomimo nadzwyczajnego upału

złot, chociaż miał pewne usterki, można zaliczyć do udanych. Ćwiczenia gimnastyczne wykazują rzeczywistą pracę, pokładaną w tym kierunku przez członków. Może warunki techniczne, miejscowe nie pozwoliły na usunięcie pewnych braków — lecz całość przedstawiała się niezłe. Dał się odczuć brak szerszego zainteresowania się złotem miejscowego

społeczeństwa, które bardzo nielicznie było reprezentowane na popisie. Towarzystwu Sokół, które spoczywa w rękach wypróbowanych ludzi, dobrych patriotów, życzyć tylko można: Szczęść, Boże, w dalszej pracy! W zlocie przyjęto udział gniazdo z Grodna, które wykazało duże postępy w pracach swoich.

Teatr Polski (Lutnia). Występ Wł. Lenczewskiego. Dzisiaj po raz 4 ty „Djabeł” komedia w 3 akt. Molnara. Początek o g. 8 w.

Teatr Letni (Ogród Bernardyński). Występ J. Redo. Dzisiaj po raz 3-ci Księżniczka Czarodasza (Sylwa) operetka w 3-ach aktach Kalmana. Początek o g. 8 w.

Kino Teatr „HELIOS” ul. Wileńska 38.

Dziś

Wszędzie niezwykle powodzenie. Najpotężniejsze arcydzieło beletrystyczne słynnego pisarza IBSENA

NORA

dramat w 6 akt w głównej roli: Olga Czechowa i partner Pol. RIEMAN. Początek o godz. 6 — ostatni seans o g. 10 w

Kino-Teatr „Polonja” Mickiewicza 22. Dyr. G. Slepjan.

Dziś

Nasze wieczory śmiechu i humoru. Najlepsi i najweselsi komicy duńscy znakomici artyści królewskiego teatru w Kopenhadze, ulubieńcy publiczności PAT i PATACHON

w głów. rol. wesoł. tryskającej humorem konkursowej farsie w 6 akt. p. t. **ON, ONA I HAMLET** 5,000 sekund efemerycznego śmiechu.

Kino-Teatr „Piccadilly” ul. Wielka

Dziś

Wielkie święto dla miłośników kina. Długo oczekiwany film. Największa sensacja Warszawy. Pierwszorzędna atrakcja stolicy. W głównych rolach: Getrud Welkier, Hannie Weisse i Karol do Vogt. Reżyser HARRY PEEL.

„Demon Cyrku” dramat salonowo cyrkowy w 6 wiel. akt. według powieści Pauliny Busz.

Najnowszy Przewodnik dla Chorych!

Napisałem książkę, która ma na celu milionom osób cierpiących wskazać jedyną możliwą drogę do uzdrowienia. Ten przewodnik nie kosztuje ani grosza i jest wysyłany bezpłatnie każdemu, kto się czuje chorym, cierpiącym, słabym lub przygnębionym. Moja książka, będąca owocem 50-letnich rozmyślań i studjów, zawiera całokształt cennych praktycznych doświadczeń, oraz wiele dowodów wybitnych ludzi nauki.

Kto pragnie się ratować ten niech się stosuje do moich wskazówek, które pomogły już wielu tysiącom osób. Bez względu na to, czy choroba powstała wskutek troski, zmartwienia, przemęczenia, czy też dane cierpienie jest wynikiem **lekkomyślności i nieumiarowania** — wszystkim przygnębionym, nie zdolnym do pracy i z osłabioną wolą ludziom, wskazuje naukową i **naturalną drogę** do pozbycia się cierpień nerwowych, bezsenności, niechęci do pracy, osłabienia fizycznego i psychicznego, bólów stawów, bólów głowy, zaburzeń w trawieniu, oraz wielu innych dolegliwości.

Należy niezwłocznie jeszcze dzisiaj napisać kartę i zażądać przesłania gratis i franco **mojego Przewodnika.**

Upraszamy zaadresować kartę:
E. PASTERNAK, BERLIN, N. O., MICHAELKIRCHPLATZ 13, ODZIAŁ 157

Uwagze prowincji! Najtańsze źródło. sznurów, szpagatu, lin i t. pod. wyrobów, konopi i pakul do budowy tylko w firmie **S. Rabinowicz** Wilno, ul. W. Stefańska 3.

—) LISTY ZASTAWNE (—)
Wileńskiego Banku Ziemskiego zarejestrowane przed 1-ym lipca r. b. ponownej rejestracji nie podlegają; właściciele ich winni jednak przesłać do Banku wykazy posiadanych przez siebie listów zastawnych z pominięciem nie tylko nominalnej wartości ich, Nr. serji i Nr. listu, lecz i Nr. 10-ciolecia wypuszczenia listu, wymienionego u dołu każdego listu (za wyjątkiem listów wypuszczonych w pierwszym 10-cioleciu).

Obwieszczenie.
Dyrektor **Wileńskiej Izby Skarbowej** o nowym cenniku wyrobów tytoniowych fabryk Wileńskich obowiązującym od dnia 20 lipca 1923 r.

Rozporządzeniem Ministra Skarbu od dnia 14 lipca 1923 r. L. 2637 ustanowiony został, począwszy od dnia 20 lipca r. b. nowy cennik wyrobów tytoniowych fabryk rządowych, jako też i prywatnych.

Ceny na wyroby tytoniowe fabryk prywatnych ustanowione następujące: 1) Tytonie krajane — cena za 1 kg: „Sredni C” — 130.000 mk., „Sredni B” — 180.000 mk., „Sredni A” — 300.000 mk., „Przedni” — 450.000 mk., „Najprzedniejszy” — 550.000 mk., „Luksusowy” — 700.000 mk. 2) Machorka — 150.000 mk., za 1 kg., 3) „Tabaka do zazywania” za 1 kg. gat. „Sredni” — 30.000 mk., „Przedni” — 80.000 mk., 4) „Tyton do żucia” — 200.000 mk. za 1 kg., 5) Papierosy za 1 sztukę: „Srednie A” — 300 mk., „Przednie B” — 350 mk., „Przednie A” — 400 mk., „Najprzedniejsze B” — 450 mk., „Najprzedniejsze A” — 550 mk., „Luksusowe B” z ustnikiem — 650 mk., bez ustnika — 750 mk., „Luksusowe A” — z ustnikiem — 750 mk., bez ustnika — 850 mk., 6) Cygara za 1 sztukę: «Srednie A» — 1.700 mk., „Przednie B” — 2.100 mk., „Przednie A” — 2.600 mk., „Najprzedniejsze B” — 3.500 mk., „Najprzedniejsze A” — 4.500 mk., „Luksusowe B” — 5.000 mk., „Luksusowe A” — 6.500 mk., 7) Cygaretki za 1 sztukę: «Srednie» — 900 mk., „Przednie” — 1.200 mk.

Inwentaryzacji podlegają zapasy wyrobów i opasek banderolowych, znajdujące się na dzień 20 lipca r. b. w wileńskich prywatnych fabrykach tytoniowych i składach tychże fabryk.

Cenniki urzędowe, każdy sprzedawca detaliczny obowiązany wywiesić w sklepie swoim lub składzie na miejscu widocznym.

Konkurs na wolne posady nauczycielskie

Niniejszem ogłasza się konkurs na posady nauczycielskie w szkołach powszechnych pow. Wołyńskiego. Podania należy udokumentowane należy nadsyłać pod adresem: Inspektor Szkolny pow. Wołyńskiego woj. Nowogródzkiego.

LASY do natychmiastowego wyrebu kupi

poważna 1-ma Wiekopolska do 3000 mórg. Zgłoszenia przyjmuje J. Wolniewicz, Poznań Piekary 12.

Akuszerka z Warszawy wydziała poradę ciążarnym. Przyjmuje od 9-jej rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46-6.

Dr. Leon Ginsberg Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Ul. Trocka 3 róg Wileńskiej, Tel. 352 od 9-1 i 4-7.

Dr. Popilski chor. skórne i weneryczne. W. Pohulanka 2, róg Zawalnej 10-1 od godz. 5-7.

Buchalter-bilansista poszukuje posady. Zwierzyniec, Moniuszki 33 m. 2 od 5 do 8 wieczór.

Rutynowany ekspedjent z dłuższą praktyką w pierwszorzędnych magazynach w dziale galanterji męskiej potrzebny od zaraz. Zgłoszenia z ofertami „Wileński Dom Towarowo-Przemysłowy Bracia Jabłkowsky Sp. Ak” Mickiewicza 18

Mieszkanie poszuk. 5-7 pok. blisko sądu. Mogą zamieścić na takież w Turuniu. Adr. w biurze ogłosz. S. Juliana, Niemiecka 4.

Akuszerka z Warszawy wydziała poradę. Przyjmuje od 9 rano do 7 wieczór Zamkowa 17 m. 11

Pokój wynajm. osobie samotnej Adres Mostowa ul. 25 m 15.

Lando do sprzedania. Bazylińska 4, m. 8 Cejtin.

Zgub. legitymację kol. wyd. przez Wil. Dyr. P. K. P. na imię Anny Psorowicz, zam. w Nowo Wilejce unieważnia się.

KOSY

po 12 tysięcy otrzymać możecie tylko w „Zrzeszeniu Pracy” Wilno, Mostowa 9.

Zgub. ks. wojsk. poborową wyd. przez Urząd gen. Żeligowskiego w 1919 r. na imię Pawła Jarmontowicza, (Targowa 3 — 4) unieważnia się.

Akuszerka Okuszek przeniosła się. Zwierzyniec, ul. Stara 14 m. 2. Przyjmuje 9-1 i 3. 6. Udziela porad.

Skradz. kartę zwoln. wyd. przez 81 p. p. na imię Józefa Zaneckiego zam. w folw. Podkawierniskach, gm Rudom. unieważnia się.

Rozprzedaje tanio meble i sprzęty domowe sklep komisowy „Pomoc” Jagiellońska 1.

Ważne dla Pań! przerabiam damskie kapelusze oraz przyjmuję obstalunki. Czyszcze parę y damskie i męskie. Wykonane szybko i sumiennie. Cena przystępna. Ul. Żeligowskiego 5, m. 27, od 9-2 i od 4-6.

Teodolity, geniomety, wstęgi miernicze do sprzedania. Tow. Akc. „Locolyt” Mickiewicza 42.

Wyprzedaż MEBELI szafy, stoły, krzesła, łóżka i inne. Wielka 51, od 11 do 4.

Sprzedaje się dom murywany trzeczpiętowy o 17-tu mieszkaniach i paru sklepach za 750 milionów. Szczegóły Bonifraterska 14-9

DRUKARNIA „ZORZA” Wilno, Wileńska 15

Zgub. dowód tożsamości za Nr 4004 wyd. przez wydział administracyjny P. K. P. na imię Anny Borysowskiej unieważnia się.

Przyjmuje zamówienia na wszelkie roboty w zakresie drukarstwa wchodzące. **Wykonanie szybko i starannie.**

Skradz. paszport konński wyd. przez gminę Małoleczn na imię Michała Zienkiewicza, zam. we wsi Pełkance unieważnia się.

CZARNOCKI w/z dyrektora.

Wilno, dnia 19 lipca 1923 r

SIÓDME NIEMIECKIE TARGI WSCHODNIE
W KRÓLEWCA
od 12. do 16. sierpnia 1923 r.

Obniżenie opłaty za wisę paszportową. Informacji udzielają:

- 1) Pan S. Sokoliski, Wilno, Portowa 5.
- 2) Pan Marian Ogródski w Warszawie, Nowy Świat 47.
- 3) Pan M. Anekstein, Białystok, Legionowa 9.

PRZETARG.

Szefostwo Inżynierji i Saperów D.O.K. I i w Grodnie ogłasza na dzień 30 lipca b.r. na godz. 12 tą przetarg na następujące roboty budowlane:

- 1) Odbudowa obiektu na magazyny Intendenckie w Wilnie ogólnej powierzchni zabudowania 17.550 metrów kwadratowych konstrukcji żelbetonowej.
 - 2) Budowa obiektu parterowego murywanego na biura Zakładu Gospodarczego w Wilnie.
 - 3) Odbudowa i remont kapitalny dwóch budynków koszarowych Nr. 19 i 22 Rej. Zakładu Gospodarczego w Wilnie.
 - 4) Rozbiórka pozostałości i niezdatnych do odbudowy rumowisk z wydobyciem zdatnego materiału budowlanego w Rejonowym Zakładzie Gospodarczym Wilno.
- Wszelkie bliższe wyjaśnienia, warunki ogólne, szczegółowe i techniczne, plany i kysztorysy ślepe można otrzymać do wglądu w Kierownictwie Rejonowym Inż. i Sap. Wilno, ul. Arsenalska 5, pokój Kancelarji w godz. od 10-jej do 13-jej, względnie nabyć tamże za zwrotem kosztów.
- Oferty na każdą robotę oddzielnie należy ostemplowane i opiszczone winne być złożone przed godziną 12-tą dnia 30 lipca 1923 r. w Kierownictwie Rejonu Inżynierji i Saperów Wilno, ul. Arsenalska 5, pokój Nr. 2, gdzie odbędzie się również przetarg.

Szefostwo Inżynierji i Saperów D. O. K. III Grodno. Nr. 373/8. Inż. A. B.

Dokt. med. D. ZELDOWICZ z Moskwy przyjmuje od g. 10-1 i 5-8 spec. weneryczne, moczopłciowe, syfilis i skórne Ul. Mickiewicza (b. S to Jerska) Nr. 24.

Kobieta-lekarka Dr. Szwarc-Zeldowicz Przyjęcia: 12 i pół — 2 i 3 — 5. Choroby kobiece oraz spec. weneryczne, moczopłciowe, syfilis i skórne Ul. Mickiewicza (b. S to Jerska) Nr. 24.